

Václav Láska - Volba

Ano, jsem slavný a populární. První mezi všemi, jak jednou řekl vrchní Tibet. Ale nebylo tomu tak vždycky.

V našem věku nás už pár mimozemských civilizací navštívilo. Mart'anská horečka už dávno opadla. Styk mezi námi a mimozemšťany se většinou omezil na to, že oni zjistí, že my jim nemáme co dát, a tak jsme nikdy nic nedostali. Vždy to skončilo vlažným rozloučením a příslibem, že "za nějaký čas" zase přiletí. Zkrátka, ani vesmírné kuře zadarmo nehrabe. A tak, když přiletěli Tibeťané, nevzbudili žádnou větší pozornost.

Mé jméno je Tom Appel a pracoval jsem jako sekretář v Ústavu pro styk s mimozemskou civilizací. Již zde dávno nepracovaly největší kapacity lidské vědy a techniky. Byl to průměrný ústav s průměrnými lidmi. Jeho úkolem bylo přivítat návštěvu z vesmíru, zjistit, co by od nás chtěli, sdělit jim, že to ještě nemáme, a posléze se s návštěvou rozloučit. Mou pracovní náplní bylo připravovat občerstvení a plnit rozmary a přání debatujících vědců a mimozemšťanů. Nebyl jsem žádný hlupák. Většinou jsem byl první, kdo se naučil vařit mimozemské variace kávy a čaje. Ale pravý vzestup slávy mě teprve čekal.

Návštěva Tibeťanů probíhala v obvyklém duchu, až na to, že tibet'anská káva byla zvláště obtížná na přípravu. Třetí den po jejich příletu mě zastavili dva Tibeťané na chodbě ústavu, když jsem odcházel domů, a pozvali mě na tibetkafe. Neodmítl jsem, alespoň porovnáám jejich přípravu s mojí. Když jsme vešli do tibetkavárny, byla zde celá tibetská výprava. Sdělili mi, že si mě všimli při rozhovorech a že by rádi dali řeč i se mnou. A tak jsme si povídali. Nejdříve nesměle, ale za chvíli se zábava rozproudila plným tempem. Probrali jsme snad všechno. Věru život a problémy na Tibetu byly v mnohém podobné našim. Rozešli jsme se jako nejlepší přátelé.

Druhý den ráno si pro mě přišli. Pánové v dlouhých kabátech s opancéřovaným vozem. Nikdo se mnou nemluvil, nepadlo jediné slovo. K mému údivu jsme zastavili před ústavem. Napadlo mě, že pokud budu takto eskortován do práce každé ráno, ušetřím nemalý peníz za městskou dopravu. Posadili mě do jedné z kanceláří a všichni odešli. Čekal jsem, co bude dál. Nic lepšího mě nenapadlo. Asi po deseti minutách přišel sám pan ředitel doprovázen třemi muži oblečenými ve slušivých oblecích. Předtím jsem ředitele zahlédl jen dvakrát. Jednou, když prováděl kontrolu na estetičnost pracovního prostředí v úřednických kancelářích. A podruhé, když jsem roznášel kávu na besedě vedoucích oddělení. Vždy nesla jeho tvář známky neustálé hrozby, neústupnosti a nekompromisnosti. Toho dne se však usmíval a oslovil mě dokonce "můj drahý příteli". Vysvětlil mi, jak jsem nepostradatelný pro běh tohoto ústavu a jak neustále chválí den, kdy podepsal mé přijímací listiny. Potom mě požádal, zda bych nebyl tak hluboce laskav a neprohodil pár slov s Tibeťany. Jak jsem se

později dozvěděl, Tibetané nabídli Zemi některá ze svých tajemství pod podmínkou, že nadále budou jednat jen se mnou a s nikým jiným.

Má další rozprava s Tibetany probíhala jako ta první, až na to, že jsme byli obklopeni hromadou lidí, kteří zapisovali každé tibetánské slovo. Moc jsem toho nenamluvil, protože většinou mluvili oni. Pěli o tom, jak jsem moudrý a jak ve mně našli nové světlo svého žití. Mezi tím házeli vzorci, poučkami a vědeckými rovnicemi. Nechápal jsem vůbec nic. Všichni se však tvářili šťastně a spokojeně. Usoudil jsem tedy, že nejspíše bude dobré, když budu šťastný také.

Monolog Tibetanů trval do pozdního odpoledne. Pak se se mnou rozloučili s ujištěním, že každá vteřina, kterou mě neuvidí, bude pro ně strašně dlouhá. Ale chápou mé právo na odpočinek po tak vyčerpávajícím dni. A že se již nesmírně těší na další setkání se mnou. Pak mě má ranní garda odvezla. Nikoli však domů, ale do jakési rezidence, kam se vjíždí přes troje stráže a dvoje opancéřovaná vrata. Sdělili mi, že toto je teď můj domov. Uvedli mě do haly, - kde již čekalo služebnictvo. Odstrojili mě, dali mi královskou večeři a uložili do postele s baldachýnem. Stále jsem ještě nic nechápal, a tak jsem raději usnul.

Ráno s čerstvou hlavou jsem usoudil, že místo snahy pochopit situaci bude lepší si ji dobře užít. U bohaté snídaně mi přinesli ranní tisk. Už mě ani moc nepřekvapilo, že mé fotografie byly na prvních stranách všech novin. Titulky byly zajímavé. "Konečně víme, co můžeme mimozemšťanům dát, geniálního lidského ducha" nebo "On pochopil mimozemšťany" či "Děkujeme Vám, pane Apell" a "Souznění mezihvězdných duší". Dle svého ranního předsevzetí jsem se nesnažil nic pochopit. Zkrátka jsem slavný.

Další dny již byly stejné. Tibetané na mě pěli básně. Vychvalovali vše, co jsem řekl nebo udělal, a dál se dělili s pozemskými vědci o své technické vymoženosti. Také mezi pozemšťany jsem byl hvězdou. V novinách jsem se objevoval každý den, stejně tak v televizi. Psalo se o mně jako o největším člověku, jaký kdy žil. Zakládaly se mé fankluby - a sekty, které mě uznávaly jako jediného boha. Novináři rozebrali dopodrobna celý můj život a zjistili, že jsem byl předurčen stát se velikánem. Každý můj čin od mého narození nesl v sobě známky geniality a suprovosti.

Pak přišel den, kdy se Tibetané rozhodli vrátit domů. Měli jediné přání. Abych letěl s nimi.

Souhlasil jsem.

V den odletu přišly na kosmodrom statisíce lidí, aby se se mnou rozloučili. Byli zde také političtí představitelé všech větších států na Zemi. Vystoupil jsem na můstek a naposledy lidem zamával. Kam oko dohlédlo, byly davy lidí s mými portréty, růžemi a transparenty, na nichž vyjadřovali dík za to, že jsem žil mezi nimi, a přáli mi mnoho štěstí do budoucna. Stiskl jsem ruku několika presidentům, kteří se přišli rozloučit až na můstek. Slíbili mi, že už nikdy nezmizím z učebnic jejich dětí. Nikdy nezapomenou na to, co jsem pro ně udělal. Se slzami v očích pak sledovali, jak nastupuji do tibetské rakety. Celá Země plakala a loučila se se mnou.

Zde na Tibetu žiji již nějakou dobu. Jsem tu bohem. Všichni mě tu uctívají a zbožňují vše, co řeknu nebo udělám. Včera se mi však stala taková zvláštní věc. Obědval jsem s vrchním Tibetanem, když nevím, proč mě napadlo se zeptat, proč mě všichni tak milují.

Vrchní Tibetan řekl: "To je starý příběh. Tibetané nedokáží žít bez někoho, koho zbožňují, ke komu upírají zraky plné obdivu, bez svého idolu. A tak se vždy jednou za čas vydá výprava na jinou obydlenou planetu, najde zde skupinu místních obyvatel, kteří splňují podmínky poctivého, spravedlivého a inteligentního tvora. Vyberou z nich nejlepšího a ten se stane naším idolem. Výměnou za něj se podělíme o naše technické a vědecké znalosti."

"Aha, tak to tedy bylo."

"Tak to bývá většinou. Na Zemi to však bylo trochu jinak. Ani jeden z lidí nesplňoval naše podmínky, a tak jsme k výběru našeho idolu použili los. Ale stejně jsi božský, že jsi dokázal, aby ten los padl zrovna na tebe."

ilustroval Petr Utěšil